

О.П. Близнюк, канд. екон. наук, проф. (*ХДУХТ, Харків*)

О.М. Іванюта, доц. (*ХДУХТ, Харків*)

ВИКОРИСТАННЯ РОТАЦІЙНОЇ МОДЕЛІ ЗМІШАНОГО ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ПІД ЧАС ВИКЛАДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ «РИНОК ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ»

Карантинні обмеження посилили виклики, які стоять перед закладами вищої освіти України. Потреба у нових підходах до навчання з обмеженням кількості аудиторних занять залишається проблемним питанням для значної частини освітянської спільноти.

Одним із способів вирішення проблеми є впровадження системи змішаного освітнього процесу.

Виділяють чотири ключові компетентності, необхідні викладачам для використання цієї форми навчання:

1. Інтеграція технологій – здатність ефективно поєднувати онлайн навчання з аудиторним навчанням.

2. Використання даних – здатність використовувати цифрові інструменти для контролю активності та ефективності, щоб управляти прогресом студентів.

3. Персоналізація – здатність створювати навчальне середовище, яке дозволяє студентам реалізувати власні цілі, темп та/або спосіб навчання.

4. Онлайн-взаємодія – здатність налагодити ефективну онлайн-взаємодію зі студентами та студентів між собою.

Для запровадження ефективної моделі змішаного навчання необхідно мати:

– чітко сформульовані очікувані результати навчання з курсу та розуміння, як вони співвідносяться із цілями освітньої програми;

– розуміння, як на різних етапах буде оцінюватися прогрес досягнення очікуваних результатів навчання;

– план тем і видів діяльності на весь курс, де кожен елемент має безпосередній зв'язок з очікуваними результатами навчання.

При викладанні курсу «Ринок фінансових послуг» ми відійшли від традиційного розподілу на лекції, семінари, практичні заняття та плануємо роботу як набір діяльностей, кожна з яких можна умовно віднести до однієї з двох категорій:

– контактні години, що передбачають безпосередню взаємодію учасників освітнього процесу між собою в аудиторії;

– онлайн-діяльність, що передбачає опосередковану взаємодію учасників освітнього процесу між собою та з контентом в аудиторії чи за її межами засобами онлайн-технологій.

Змішане навчання завдяки своїй багатofункціональності передбачає різні моделі його реалізації. Ефективність змішаного навчання значно зростає при використанні ротаційної моделі навчання (Rotation), саме цю модель обрано для проведення занять з дисципліни «Ринок фінансових послуг».

Ця модель передбачає зміну режимів навчання: послідовне вивчення навчальних модулів дисципліни за допомогою технологій електронного навчання та в межах традиційних лекційно-практичних занять. Модель може доповнюватись різними методами навчання, проте один з них обов'язково повинен передбачати онлайн-заняття.

Виділяють такі види ротаційної моделі: модель з чергуванням робочих зон (Station Rotation), перевернутий клас (Flipped Classroom), модель з чергуванням лабораторій (Lab Rotation) та модель з індивідуальним чергуванням видів навчальної діяльності (Individual Rotation).

Вивчення курсу «Ринок фінансових послуг» передбачає найбільш активне використання моделі перевернутий клас – здобувачі вищої освіти попередньо самостійно ознайомлюються та вивчають новий матеріал, що надається в електронному вигляді у системі дистанційного навчання eFront, а на заняттях під керівництвом викладача відбувається закріплення отриманих знань.

Для використання обраної моделі змішаного навчання з викладання дисципліни «Ринок фінансових послуг» створено навчальний контент курсу з відкритим доступом до матеріалів дисципліни для викладачів, які забезпечують освітню програму, та для її гаранта. Це дозволить ефективніше узгоджувати й логічно будувати послідовність вивчення здобувачами вищої освіти необхідних тем для досягнення очікуваних результатів навчання.

Вивчення дисциплін з впровадженням змішаного освітнього процесу у закладах вищої освіти дозволить: узгодження змісту освітніх програм; забезпечення постійного моніторингу якості освіти; демонстрацію окремих курсів потенційним вступникам; можливу комерціалізацію навчального контенту.